

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Janusz Sulima (spr.)
Sędziowie	SSA Halina Czaban SSA Jerzy Szczurewski
Protokolant	Elżbieta Niewińska

przy udziale prokuratora Marka Winnickiego

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2023 r.

sprawy **M. H.**

oskarżonego z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 156 §1 pkt 2 k.k. w zb. z art. 157 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k.

z powodu apelacji prokuratora i obrońcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 26 lipca 2022 r., sygn. akt II K 164/21

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. w ramach przypisanego oskarżonemu M. H. czynu uznaje go za winnego tego, że w dniu 19 września 2021 roku, około 3:00, w O. przy ulicy (...), na piętrze lokalu (...) uderzył szklanką w twarz D. K., narażając go na bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu pod postacią innego ciężkiego kalectwa – utraty widzenia lewą gałką oczną i rozbijając w ten sposób szklankę spowodował u pokrzywdzonego obrażenia ciała w postaci licznych ran ciętych skóry twarzy, uszkodzenia lewej gałki ocznej z ranami spojówki z raną twardówki, z podspojówkowym wylewem krwi i uszkodzeniem mięśnia prostego dolnego, skutkujące naruszeniem czynności narządu wzroku trwającym dłużej niż siedem dni, to jest czynu z art. 157 §1 k.k. w zb. z art. 160 §1 k.k. i za to na podstawie art. 157 §1 k.k. w zb. z art. 160 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. skazuje go, zaś na podstawie art. 157 §1 k.k. w zw. z art. 11 §3 k.k. wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

2. na podstawie art. 69 §1 i 2 k.k., art. 70 §1 k.k., art. 72 §1 pkt 5 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza tytułem próby na okres 2 (dwóch) lat i zobowiązuje go do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu;

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 180 złotych tytułem jednej opłaty za obie instancje i obciąża go pozostałymi kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 163/22	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 26 lipca 2022 roku sygn. akt II K 164/21			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
oskarżyciel posiłkowy			
oskarżyciel prywatny			

obrońca		
oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
inny		
1.3. Granice zaskarżenia		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
na korzyść na niekorzyść	w całości	
w części	co do winy	
co do kary		
	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu	

	przypisanego oskarżonemu	
	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
	art. 439 k.p.k.	

	brak zarzutów			
1.4. Wnioski				
uchylenie	zmiana			
2. USTALENIE FAKTÓW W ZWIĄZKU Z DOWODAMI PRZEPROWADZONYMI PRZEZ SĄD ODWOŁAWCZY				
2.1. Ustalenie faktów				
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.2. Ocena dowodów				

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW I WNIOSKÓW			
Lp.	Zarzut		
I II.	Apelacja obrońcy oskarżonego:	zasadny częściowo zasadny	

błąd w niezasadny
ustaleniach
faktycznych
przyjętych za
podstawę
orzeczenia, który
mógł mieć wpływ
na jego treść
poprzez
ustalenie, że M.
H. działał w
zamiarze
ewentualnego
spowodowania u
pokrzywdzonego
ciężkiego
uszczerbku na
zdrowiu a tym
samym
wykluczenie
działania
oskarżonego w
obronie
koniecznej.

błąd w
ustaleniach
faktycznych
przyjętych za
podstawę
orzeczenia i
mający wpływ
na jego treść,
wyrażający się
w uznaniu, że
w przedmiotowej
sprawie zachodzi
szczególny
wypadek
pozwalający na
nadzwyczajne
złagodzenie kary
wobec
oskarżonego M.
H., a tym samym
wymierzenie mu
kary 1 roku
pozbawienia
wolności, czyli

**poniżej dolnej
granicy
ustawowego
zagrożenia
wynoszącej 3
lata pozbawienia
wolności,
podczas gdy
prawidłowa
ocena
okoliczności
przedmiotowej
sprawy, w
szczególności
całkowity brak
zarówno
wyjątkowych
okoliczności
zdarzenia
przemawiających
za skorzystaniem
z tego
dobrodziejstwa,
jak i cech
sprawcy, które
charakteryzowały
go w sposób
wyjątkowo
pozytywny, w
tym postawy
oskarżonego,
który nawet nie
przeprosił
pokrzywdzonego
oraz w żadnej
mierze nie
nadzwyczajnych
jego warunków
i właściwości
osobistych oraz
dotychczasowego
sposobu życia, a
już tym bardziej
zachowania tuż
po popełnieniu
przestępstwa,
kiedy to był
dumny z tego
co zrobił, przy
jednoczesnym**

	<p>istnieniu okoliczności obciążających, których nie dopatrzyl się sąd, a za takie należy przyjąć wskazane jako uzasadnienie do orzeczenia obowiązku probacyjnego popełnienie czynu po spożyciu alkoholu, prowadzą do wniosku przeciwnego - o braku podstaw do zastosowania wobec niego nadzwyczajnego złagodzenia kary.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Odnosnie apelacji obrońcy oskarżonego:</p> <p>Zarzut obrońcy jest częściowo zasadny. Nie można bowiem zgodzić się Sędem pierwszej instancji, że oskarżony działał w zamiarze spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego</p>			

uszkodzenia
ciała. To
jednakże, że M.
H. nie działał z
takim zamiarem
nie oznacza
jednakże, jak
chce tego autor
apelacji, że
oskarżony
działał w
warunkach
kontratypu
obrony
koniecznej.

Zebrany w
sprawie materiał
dowodowy nie
daje
jakichkolwiek
przekonujących
podstaw do
przyjęcia, że
oskarżony został
zaatakowany
przez
pokrzywdzonego.
Sąd pierwszej
instancji
prawkidłowo
ustalił, że
pomiędzy
mężczyznami
doszło jedynie do
utarczki słownej i
M. H. w zasadzie
bez powodu
uderzył
trzymaną w ręku
szklanką w twarz
D. K..
Pokrzywdzony
kategorycznie
twierdził, że w
żaden sposób nie
uderzył
pokrzywdzonego.
Depozycje
pokrzywdzonego

znajdują
potwierdzenie w
zeznaniach P.
Ś. (1). Zeznał
on, że widział
jak oskarżony
wyłonił się z
tłumu i nagle
uderzył
pokrzywdzonego
szklanką.

Nie ma żadnych
powodów, by
odmówić
wiarygodności
zeznaniom
świadków D. K. i
P. Ś. (2). Wersja
prezentowana
przez
oskarżonego,
potwierdzona
przez świadków
D. G. i B.
D., w kontekście
tych dowodów
jawi się jako
niewiarygodna.

Nie można
jedynie
wykluczyć, że
między
oskarżonym a
pokrzywdzonym
doszło do
szarpaniny.
Okoliczność ta
jednakże nie
może w żaden
sposób
wskazywać na
działanie
oskarżonego w
warunkach
obrony
koniecznej.

Nie można
jednakowoż

**przyjąć, że
oskarżony
uderzając
pokrzywdzonego
w twarz szklanką
zmierzał
bezpośrednio do
wyrządzenia
ciężkiego
uszkodzenia
ciała. Należy
wziąć pod
uwagę, że
zdarzenie to
miało bardzo
dynamiczny
przebieg.
Zarówno
oskarżony, jak
i pokrzywdzony
znajdowali się
pod wpływem
alkoholu.
Najprawdopodobniej
wywiązała się
pomiędzy nimi
szarpanina. Nie
sposób jest w
takich
okolicznościach
przyjąć, że M.
H. uderzając
pokrzywdzonego
godził się na
powstanie u
niego ciężkiego
uszkodzenia
ciała – utraty
widzenia na
jedno oko. Nie
można uznać,
jak uczynił to
Sąd pierwszej
instancji, że
skutek
zamierzony był
dalej idący niż
osiągnięty.
Gdyby
oskarżony**

**rzeczywiście
miał taki zamiar,
to zapewne
powtórzyłby
uderzenie.**

**Oczywistym
natomiast jest,
że uderzenie
szklanką w
kształcie
ośmiokąta z
grubym dnem
centralnie w
twarz może
spowodować
skutek w postaci
utruty widzenia
na jedno oko.
Oskarżony
zadając taki cios
powinien był z
tym się liczyć,
przewidywać
taki skutek. Nie
oznacza to
jednakże, biorąc
pod uwagę
przebieg
zdarzenia, że
M. H. godził
się na to,
że spowoduje u
pokrzywdzonego
ciężkie
uszkodzenia
ciała w postaci
utruty widzenia
na jedno oko. Nie
ulega
jednocześnie
wątpliwości, że
oskarżony
swoim
zachowaniem w
pełni świadomie,
to jest umyślnie
spowodował
zagrożenie
spowodowania**

**ciężkiego
uszkodzenia
ciała. Właściwie
każde uderzenie
narzędziem
szklanym w
twarz może
spowodować taki
skutek.**

**Mając to na
względzie
zachowanie
oskarżonego
należy
zakwalifikować
jednocześnie z
dwóch przepisów
ustawy: z art.
157 §1 k.k. i z
art. 160 §1 k.k.
Nie sposób nie
wspomnieć, że
taką kwalifikację
rozważał
również Sad
Okręgowy.**

**Odnosnie
apelacji
prokuratora:**

**Zgodzić się
należy z
oskarżycielem,
że brak było
podstaw do
zastosowania
wobec
oskarżonego
dobrodziejstwa
nadzwyczajnego
złagodzenia
kary. Sąd
pierwszej
instancji poza
niekaralnością
oskarżonego
oraz
prowadzeniem**

przez niego
ustabilizowanego
trybu życia nie
wskazał żadnych
innych
okoliczności
uzasadniających
zastosowanie
dyspozycji art.
60 §1 k.k. Rację
ma prokurator,
że Sąd Okręgowy
nie wziął pod
uwagę, że
bezpośrednio po
zdarzeniu
oskarżony nie
przejął się
stanem zdrowia
intensywnie
krwawiącego i
oczekującego na
przyjazd
pogotowia
ratunkowego D.
K.. Z zeznań
świadków
wynika też, że
chępił się tym, co
uczynił. Istotne
też jest, że nie
pojednał się z
pokrzywdzonym.

Okoliczności te
nie przemawiają
za
nadzwyczajnym
złagodzeniem
kary wobec
oskarżonego. Nie
ma jednakże
powodów, aby
orzekać wobec
niego
długoterminową
bezwzględną
karę
pozbawienia
wolności. Wąząc,

jaką karę należy wymierzyć oskarżonemu w granicach ustawowego zagrożenia popełnionego przez niego przestępstwa, należy jednak wziąć pod uwagę wskazane przez Sąd pierwszej instancji okoliczności łagodzące. Przede wszystkim należy wziąć pod uwagę, że pomimo nagannej postawy oskarżonego w czasie popełnienia i bezpośrednio po nim popełnione przez niego przestępstwo miało w jego życiu charakter incydentalny. M. H. w każdym razie nie jest osobą zdemoralizowaną. Aby więcej nie dopuścić się podobnego czynu, wystarczające jest zastosowanie wobec niego kary o charakterze wolnościowym. Karą adekwatną do stopnia zawinienia

**oskarżonego i
stopnia
szkodliwości
społecznej
popelnionego
przez niego
przestępstwa jest
kara jednego
roku
pozbawienia
wolności.**

**Właściwości i
warunki osobiste
oskarżonego
przemawiają za
postawieniem
wobec niego
dodatniej
prognozy
kryminologicznej.**

**Tym samym
zasadnym jest
zastosowanie w
stosunku do M.
H.**

**dobrodziejstwa
warunkowego
zawieszenia
orzeczonej wobec
niego kary
pozbawienia
wolności.**

**Ponieważ
dopuścił się on
przestępstwa w
stanie
nietrzeźwości,
celowym jest
zobowiązanie go
do**

**powstrzymywania
się od
nadużywania
alkoholu. Z dużą
dozą
prawdopodobieństwa
należy
stwierdzić, że
oskarżony nie**

**popęłnilby
przypisanego mu
przestępstwa,
gdyby nie
znajdował się w
stanie
nietrzeźwości.**

**Dodać należy, że
wobec
oskarżonego
została
orzeczona
również
nawiązka w
niemalą kwocie
50.000 złotych.
Pomimo że jest to
środek
kompensacyjny,
będzie on
również
oddziaływał na
oskarżonego
wychowawczo i
zapobiegawczo.**

Wniosek

**Apelacja obrońcy
oskarżonego:
- o uniewinnienie
oskarżonego.**

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

**Apelacja
prokuratora:
o zmianę
zaskarżonego
orzeczenia
poprzez
wymierzenie
oskarżonemu
kary 3 lat
pozbawienia
wolności oraz
uchylenie
rozstrzygnięcia
w przedmiocie**

środka probacyjnego w pkt II orzeczenia.	
Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Odnosnie wniosku obrońcy oskarżonego: Z uwagi że nia ma jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że oskarżony działał w warunkach obrony koniecznej, nie mógł być uwzględniony wniosek o uniewinnienie oskarżonego. Odnosnie wniosku prokuratora: Okoliczności łagodzące dla oskarżonego, jak jego niekaralność oraz ustabilizowany tryb życia sprzeciwiały się wymierzeniu wobec niego długoterminowej kary pozbawienia wolności.	

<p>Należało jedynie zgodzić się z oskarżycielem, że brak było podstaw do zastosowania wobec oskarżonego dobrodziejstwa nadzwyczajnego złagodzenia kary.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>1.</p>		
<p>Zwiąże o powodach uwzględnienia okoliczności</p>		
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	
<p>Zwiąże o powodach utrzymania w mocy</p>		

5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
1.	Przedmiot i zakres zmiany	
Zmieniono wyrok w zakresie opisu czynu przypisanego oskarżonemu i jego kwalifikacji prawnej.		
Zwięźle o powodach zmiany		
Jak wcześniej wyjaśniono, na podstawie zebranych dowodów nie można stwierdzić, że oskarżony działał z zamiarem spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego uszkodzenia ciała. Tym samym jego zachowanie należało zakwalifikować z art. 157 §1 k.k. w zb. z art. 160 §1 k.k.		
5.3. Uchylenie wyroku sądu		

pierwszej instancji			
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia			
1.1.		art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia			
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia			
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
4.1.		art. 454 § 1 k.p.k.	

Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. KOSZTY PROCESU		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
III	O jednej opłacie za obie instancje orzeczono na podstawie art. 10 ust. 1 i art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (t. j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.).	

Stosownie do treści art. 634 k.p.k. i art. 627 k.p.k. kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciążono Skarb Państwa.

7. PODPIS